

# Odišiel prof. MUDr. Stanislav Cagáň, DrSc.

So zármutkom sme prijali správu, že dňa 27. marca 2006 nás po ťažkej chorobe opustil prof. MUDr. Stanislav Cagáň, DrSc. Posledná rozlúčka so vzácnym človekom, internistom a kardiológom, pedagógom a vedcom bola v bratislavskom krematóriu dňa 3. apríla 2006. Zišli sa pri nej príbuzní, priatelia, spolupracovníci a žiaci, kolegovia, pacienti a mnohí z tých, ktorým pomáhal po celý svoj medicínske zasvätený život. A hoci ho vážne poruchy zdravia prenasledovali po viaceré roky, zostal aktívnym takmer do posledných chvíľ svojho mimoriadne plodného života. Temer nepretržite tvoril, vyučoval, organizoval, pritom zastával funkciu špičkového internistu a funkcionára odborných lekárskejších spoločností, člena redakčných rád lekárskejších časopisov a vedeckých rád viacerých medicínskych inštitúcií. Staral sa o diagnostiku a liečbu na pracoviskách, ktoré viedol a kde vchoval rad odborníkov – najmä všeobecných internistov, kardiológov, ordinárov, ale aj mnohých ďalších špecialistov z početných odborov internej medicíny. Na jeho pracoviskách vyrastali vedeckí pracovníci, kandidáti vied a docenti.

Prof. Cagáň zastával početné významné odborné funkcie, zaznamenal mnohé odborné, vedecké, športové a spoločenské úspechy ako výsledok svojej cieľavedomosti, usilovnosti, tvorivosti, ale aj nadania a snahe byť v centre diania. K tomu všetkému treba však nielen vedieť, ale i chcieť. A tieto vlastnosti sprevádzali profesora Cagáňa už od obdobia mladosti. Patril k najlepším žiakom, vynikajúcim študentom, úspešným športovcom, neskôr uznávaným lekárom, pedagógom a vedcom. Vždy mal toľko, aby dokončil pedsavzaté a ešte mu mnoho zostalo, aby rozdával. Veď veľa nadobudol, ba toľko vytvo-

ril, že mohol z toho poskytovať plným náručím všetkým, ktorí ho potrebovali, a tých neubúdalo.

Narodil sa v Komjaticiach pri Nitre 26. 4. 1932. V Nitre absolvoval gymnaziálne štúdium a v Bratislave promóciou roku 1956 ukončil štúdium na Lekárskej fakulte UK. Ako lekár začal svoju kariéru vo funkcii odborného asistenta na Ústave experimentálnej patológie LF UK v Bratislave. Koncom päťdesiatych rokov XX. storočia prechádza už do oblasti klinickej medicíny, interny a kardiológie, ktorá ho fascinovala po celý život. Získal plnú kvalifikáciu v internej medicíne a v kardiológii. V roku 1963 stáva sa ordinárom pre kardiológiu na Internej klinike Bezručova Mestského ústavu národného zdravia Bratislava. Neskôr tu kreuje jednu z prvých JIS – koronárnych jednotiek na Slovensku. Potom v rokoch 1973–1979 pôsobí vo funkcii primára Interného oddelenia bratislavskej nemocnice v Prievoze, kde vybudoval moderné internistické pracovisko. Ale zakrátko sa opäť vracia na Internú kliniku NsP Bezručova už ako jej prednosta a ako vedúci Katedry klinických disciplín v odbore stomatológia LF UK v Bratislave. V roku 1994 tu vzniká IV. interná klinika LF UK v Bratislave a za jej prednostu je menovaný prof. Cagáň. Súčasne sa stáva i vedúcim Katedry sestier internistických smerov Slovenskej postgraduálnej akadémie medicíny (SPAM). Potom ešte krátko pracoval ako prednosta IV. internej kliniky LF UK, ktorá sa premiestnila z Bezručovej ulice do NsP sv. Cyrila a Metoda v Petržalke. V roku 1998 požiadal o uvoľnenie z funkcie jej prednostu. V práci však pokračoval ďalej, a to ako medicínsky expert vo Výskumnom ústave preventívneho lekárstva v Bratislave i ako vedúci Subkatedry zdra-

votných sestier internistických smerov SPAM.

Kandidátsku dizertačnú prácu obhájlil roku 1975, doktorskú roku 1984. Habilitoval roku 1977 a profesorom v odbore vnútorné choroby sa stal roku 1985. V roku 1981 v spoluautorstve prof. Hulína vydáva monografiu Elektrokardiografia, ktorá získala Cenu Prezídia Československej lekárskej spoločnosti J. E. Purkyňu. Je autorom mnohých statí vo viacerých monografiách, zverejnil do 250 článkov v domácich a zahraničných odborných lekárskejších časopisoch a zborníkoch. Predniesol stovky prednášok na fórach odborných spoločností doma i v zahraničí. V posledných rokoch ako iniciátor, odborný garant a zodpovedný riešiteľ sa stal tvorcom projektu AUDIT diagnostického a terapeutického postupu u chorých s akútnymi koronárnymi syndrómami, v ktorom na súbore viac ako 3 000 pacientov získal informácie o diagnostike a liečbe chorých s akútnym koronárnym syndrómom, analyzoval ho a vypracoval aktuálne, nové návrhy na starostlivosť pri týchto chorobných stavoch. Už dávno predtým, v roku 1968, v bratislavskom tíme kardiochirurga prof. Šimkovica a doc. Smrečanského sa podieľal na realizácii prvej selektívnej koronarografie v ČSR. Svoje vedecké poznatky, medicínske skúsenosti a praktické odborné znalosti odovzdával nielen svojim spolupracovníkom, ale aj pri postgraduálnych aktivitách v rámci spolupráce s Katedrou vnútorného lekárstva a ďalšími katedrami Inštitútu pre ďalšie vzdelávanie lekárov a farmaceutov, neskôr Slovenskej zdravotníckej univerzity.

Prof. Cagáň zastával rad významných funkcií v odborných spoločnostiach. Po dve volebné obdobia bol predsedom Slovenskej internistickej

spoločnosti a v tom čase striedavo i predsedom federálneho výboru Československej internistickej spoločnosti, ďalej bol členom výboru Slovenskej kardiologickej spoločnosti, Československej kardiologickej spoločnosti a stal sa ich čestným členom. Pracoval ako člen Vedeckej rady MZ SR, zástupca šéfredaktora časopisu Vnitřní lékařství, člen redakčných rád viacerých ďalších odborných medicínskych časopisov. Za svoju prácu, za vedeckú a organizačnú činnosť, za zásluhy o rozvoj medicíny na Slovensku získal rad ocenení a pôct. Pripomeňme ešte, že dokázal presadiť, aby na svojom pracovisku v sedemdesiatich rokoch XX. storočia zostali pracovať rádové sestry, ako aj jeho zásadu „Robiť to, čo považujeme za správne aj bez nároku na odmenu“.

Taký bol prof. MUDr. Stanislav Cagáň, DrSc. A to sme iba v stručnom prehľade uviedli jeho prácu, činnosť, zásluhy a ambície. Všetko sa spomenúť nedá... Tak ešte uveďme aspoň jeho úspešné športové i reprezentačné vystúpenia, stretávania s priateľmi – veď bol i vynikajúcim partnerom v mariáši, mal rád pohár dobrého vína, spoločnosť kamarátov – a nadovšetko miloval svoju rodinu.

Profesor Cagáň uzavrel svoju životnú púť iba krátko pred dosiahnutím svojho 74. roku. Nie je tak dávno, čo ešte postál na vizite pri posteľiach svojich pacientov, a akoby to bolo iba včera, čo dopisoval svoj posledný vedecký traktát. Ruka však priskoro ochabla, už ho nedopísal..., práce však po sebe zanecháva za mnohé životy.

Prof. MUDr. Stanislav Cagáň, DrSc., zostáva veľkou osobnosťou s trvalým vkladom do slovenského zdravotníctva, osobitne do kardiológie a internej medicíny. Zostáva v našich spomienkach natrvalo, on i jeho dielo.

Čeť jeho pamiatke!

Za mnohých priateľov, žiakov, členom redakčnej rady časopisu Vnitřní lékařství a všetkých slovenských internistov

Milan Pavlovič

*prof. MUDr. Milan Pavlovič, CSc.  
Katedra vnútorného lekárstva FZŠŠ SZU  
Limbová 12, 833 05 Bratislava  
Slovenská republika  
e-mail: kvl@szu.sk*

*Doručeno do redakce: 24. 4. 2006*